



Actieplan Netcongestie Gelderland in beeld

Voortgang, keuzes en perspectief bij het maatregelenpakket Gelderland

Opgave om aansluitpauze te voorkomen blijft onverminderd groot

Een aansluitpauze op het elektriciteitsnet in Gelderland is voorlopig afgewend. Dat is een opluchting, maar de opgave blijft onverminderd groot. Het werk begint nu pas', stelt Remco van Ravenswaaij, programma-manager Gelderse Energie Infrastructuur (GEIS) bij provincie Gelderland. Om toekomstige knelpunten te voorkomen, zijn forse inspanningen nodig. Daar hebben we elkaar hard bij nodig.'

In februari dit jaar werd duidelijk dat ingrijpende maatregelen nodig waren om een algehele aansluitstop in de FGU-regio (Flevopolder-Gelderland-Utrecht) te voorkomen. Provincies, netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat sloegen de handen ineen en werkten in wekelijkse crisisteams aan oplossingen.

Voor Gelderland stond en staat er veel op het spel: de bouw van 100.000 nieuwe woningen, verdere verduurzaming en toekomstperspectief voor bedrijven op de wachtlijst. 'Sinds 2022 belanden bedrijven die een grote aansluiting nodig hebben op een wachtlijst.' Provinciale Staten onderstreepten op 25 februari de urgentie tijdens een ingelast spoeddebat rondom netcongestie.

'Er is vooruitgang geboekt, maar nog veel te doen'

Ondanks dat een aansluitstop in Gelderland voorlopig is afgewend - in oktober volgt een nieuw meetmoment - moet er veel gebeuren. Boven op het maatregelenpakket waar al aan gewerkt wordt. Remco: 'Als provincie richten we ons daarbij op ruimtelijke oplossingen, zoals uitbreiding van hoogspanningsstations en het oplossen van stikstofknelpunten. Ook is extra flexibel vermogen nodig, bijvoorbeeld via batterijen en piek-opwek.'

Samen concrete stappen zetten

'Samenwerking met netbeheerders, regio's en gemeenten is daarbij cruciaal', stelt Remco, 'via bijeenkomsten, webinars en overleg werken we dan ook met elkaar aan concrete stappen. Zo starten we na de zomer met gebiedssessies in ieder congestiegebied. Doel is, om daar te duiden wat gemeenten kunnen doen om bij te dragen aan het voorkomen van een aansluitpauze, en wanneer. Ook zitten we volop in de voorbereiding van een expertpool, om gemeenten te ondersteunen bij ruimtelijke inpassing en vergunningen van flex-opwek. Daarnaast stellen we opslagbeleid op dat gemeenten daarbij kan gebruiken. De maatregelen moeten nu worden verzilverd, zodat we de komende jaren niet alsnog een aansluitpauze nodig hebben.'

Maatregelenpakket netcongestie

Terugblik webinar: Netcongestie en maatregelen FGU in Gelderland, wat betekent dit voor uw gemeente?

Op dinsdag 16 juni organiseerden provincie Gelderland, TenneT en Liander gezamenlijk een webinar over Netcongestie en de maatregelen FGU in Gelderland. Het was een moment om de gemeentelijke partners in de provincie bij te praten op ambtelijk niveau. De focus lag specifiek op Gelderland. Wat betekenen maatregelen voor gemeenten, bedrijven en inwoners? Wat kunnen gemeenten zelf doen? Waar de provincie toelichtte wat perspectieven zijn op het bredere maatschappelijke vlak, ging TenneT in op wat technisch moet gebeuren om een aansluitpauze te voorkomen. Liander gaf aan hoe samen met klanten wordt gewerkt aan maatregelen en het vinden van flexibiliteit.



In de webinar gaven Frank Westhoek (TenneT, links), Karin Groendijk (Liander) en Daan Martens (provincie Gelderland, rechts) onder leiding van gespreksleider Joël van Tiem een toelichting op de situatie op het Gelderse elektriciteitsnet.

Congestiegebieden



In heel het land loopt het stroomnet vol en vooral in Utrecht en Gelderland en de Flevopolder (FGU-regio) is de situatie nijpend. Door te werken met vijf afzonderlijke congestiegebieden (zie kaart), elk met een eigen wachtrij en beoordeling, kan gerichter worden bepaald wat veilig mogelijk is en blijft lokale ontwikkeling mogelijk. Hierdoor is er in Gelderland voorlopig ruimte om woningbouw en andere maatschappelijke ontwikkelingen door te laten gaan.

Provincies en netbeheerders werken gezamenlijk aan maatregelen om overbelastingen tegen te gaan. Deze congestiegebieden zijn samengesteld op basis van afhankelijkheden op het hoogspanningsnet. Samenwerking binnen deze gebieden kan helpen in het creëren van flexibiliteit op het net.

Drie vragen aan...

In deze rubriek stellen we steeds drie vragen aan iemand die werkt aan het maatregelenpakket netcongestie of concreet aan de uitvoering daarvan. Deze keer stellen we de vragen aan Karin Groendijk, Regiomanager Gelderland Liander.



1 Hoe draag jij vanuit jouw rol bij aan het totale maatregelenpakket

Het team stakeholdermanagers bij Liander, waar ik leiding aan geef, vormt de schakel tussen onze klanten en de organisatie. We zijn dagelijks in gesprek met onze Gelderse klanten – ambtenaren, bestuurders bij gemeenten en provincie, en grootzakelijke klanten – om de maatregelen concreet te maken en te zoeken naar wat wél kan. We voeren gesprekken over alle thema's binnen het maatregelenpakket, van netbewuste nieuwbouw tot flex-oplossingen bij bedrijven.

Daarbij brengen we ideeën in, zijn we realistisch over wat kan en wat niet, en sturen we op werkbare oplossingen. Niet alles kan nu, en niet alles kan tegelijk. Maar samen komen we vaak een heel eind. Zo geven we vorm aan het toekomstige energiesysteem en dragen we bij aan het verminderen van netcongestie.

2 Wat zie jij als de grootste uitdaging?

We zijn de boot nog aan het bouwen terwijl we al op volle zee varen. Met andere woorden: we werken aan maatregelen waarvan spelregels en randvoorwaarden nog niet volledig zijn uitgekristalliseerd. Die ontdekken en bepalen we gaandeweg, samen. Een goed voorbeeld zijn flex-contracten met bedrijven: daar leren we elke dag meer over. Dat hoort bij deze fase van de energietransitie, die we met elkaar vormgeven. Juist onder die soms onzekere omstandigheden keuzes durven maken en knopen doorhakken om voortgang te boeken, maakt het werk uitdagend en interessant.

3 Welke tip of les wil je meegeven?

Blijf nieuwsgierig. Geen enkele partij kan netcongestie alleen oplossen; het vraagt inzet van iedereen in het energiesysteem – technisch, bestuurlijk én in gedrag. Nieuwsgierig blijven naar het perspectief van de ander helpt om verbinding te maken. En precies die verbinding is nodig om beweging te creëren en samen vooruit te komen.

Digitale inloop over tussentijds Bestuurlijk Overleg

TenneT, Liander en provincie hielden begin juli twee digitale inloophmomenten voor gemeenten over de situatie op het net in Gelderland en het tussentijdse Bestuurlijk Overleg (BO) over voortgang van de FGU-maatregelen van woensdag 01 juli. Op hoofdlijnen is tijdens dat BO afgewogen dat voor de congestiegebieden binnen Gelderland vóór 1 januari 2027 geen aansluitpauze is voorzien. Ook kunnen vooralsnog alle al aangemelde woningbouwprojecten worden aangesloten, mits zij passen op het lokale net. Tevens kunnen projecten die voor 1 juli 2026 zijn aangemeld en waarvan de bouw binnen drie jaar start doorgaan. Er zijn geen besluiten genomen over het vrijgeven van netcapaciteit.

Die afweging hoort bij de vaste bestuurlijke weegmomenten. De eerstvolgende daarvan is in oktober. De vragen die tijdens de inloop werden gesteld, hadden vooral betrekking op vervroegd aanvragen voor woningbouw.

Een andere ontwikkeling is dat het landelijk maatschappelijk prioriteringskader van de ACM na een overgangsperiode per 1 juli in werking is getreden. Bij schaarste krijgen aansluitingen voorrang op basis van maatschappelijke prioriteit.

Verdiepende gebiedsbijeenkomsten

Na de zomer volgen gebiedsbijeenkomsten om met elkaar verder te verdiepen in het aanpakken van netcongestie. De data en locaties volgen zo snel mogelijk.

Colofon

Deze uitgave is samengesteld door provincie Gelderland, TenneT en Liander om te informeren én inspireren over de maatregelen uit het Actieplan Netcongestie. Het is gericht op bestuurders, projectleiders, beleidsmedewerkers en communicatieadviseurs bij gemeenten in Gelderland.

Ontwerp: Provincie Gelderland

Foto's: Liander en TenneT 2026

Juli 2026

Onbeperkte elektriciteit is niet meer vanzelfsprekend

Actieplan Netcongestie Gelderland in beeld is een productie van